

Årsberättelse 2019

Vårdboendenämnden.

Beslutad av Vårdboendenämnden, den 13 februari 2020, § 24

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Framåtblick.....	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	7
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål ..	11
4.1 Mål inom Hållbar tillväxt.....	12
4.2 Mål inom Människors egenmakt.....	19
4.4 Mål inom Trygg välfärd.	23
5. Analysunderlag – ekonomi.....	27
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	28
5.1.1 Vobo väster.....	28
5.1.2 Vobo sydväst	29
5.1.3 Vobo öster.....	30
5.1.4 Övergripande verksamhet.....	30
5.1.5 Politisk verksamhet	30
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	31
5.3 Investeringar - inventarier	32
6. Övriga åtaganden.....	33
7. Fem år i sammandrag.....	35
8. Bilagor.....	36
Bilaga 8.1 Driftnämndens organisation.....	36
Bilaga 8.2 Beläggningsgrad vård- och omsorgsboende.....	37
Bilaga 8.3 Ackumulerat resultat intraprenader	38
Bilaga 8.4 Inköp hyrsjuksköterska	38
Bilaga 8.5 Vård- och omsorgsboendenas ekonomiska utfall och prognos exklusive vobo gemensamt.....	39

1. Förslag till beslut

Vårdboendenämnden har inom verksamhetsmålen bidragit till kommunens utveckling 2019 på många sätt. Förvaltningen har höga ambitioner för utvecklingen av äldreomsorgen.

Vårdboendenämndens ekonomiska utfall visar på en positiv budgetavvikelse på 5,7 mnkr (2,7 mnkr exklusive intraprenaderna).

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till Vårdboendenämnden

1. Vårdboendenämnden fastställer Årsberättelse 2019.
2. Nämnden ansöker om överföring av resultat till 2020 enligt de särskilda regler som finns kring detta.
3. Nämnden ansöker om överföring av intraprenadernas resultat till 2020.
4. Nämnden ansöker om överföring av kvarvarande investeringsanslag, 2 143 tkr, till 2020. Överförda investeringsmedel ska bland annat nyttjas till lås- och passersystem på vård- och omsorgsboenden.
5. Årsberättelsen överlämnas till programnämnd Social välfärd för vidare hantering.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Vårdboendenämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Vårdboendenämnden har inom verksamhetsmålen bidragit till kommunens utveckling 2019 på många sätt. Förvaltningen har höga ambitioner för utvecklingen av äldreomsorgen vilket visar sig på flera olika sätt. Det bedrivs bland annat ett aktivt arbete för att testa och inventera behov av välfärdsteknologiska lösningar och det pågår ett ständigt utvecklingsarbete för attraktivare scheman, anställningsformer, vidareutbildningar samt kompetensutvecklande och kompetensförsörjande aktiviteter.

Årets brukarundersökningsresultat visar på goda resultat gällande inflytande, delaktighet och trygghet och är en tydlig indikation på att de vi finns till för - medborgarna – ofta är nöjda med den omsorg vi erbjuder. Detta är också den upplevelse som vi oftast möter ute i verksamheterna. Bedömningen är att förvaltningen i hög utsträckning att når de mål som avser att tillhandahålla en trygg och god omsorg, hållbar tillväxt, tillgänglighet, meningsfull fritid, jämlika livsvillkor samt att vi tar tillvara medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan.

Inom verksamheten pågår ett arbete med att stärka medarbetarnas kompetens både som en del i att öka kvalitén men även som ett sätt att förbättra medarbetarnas arbetsmiljö och möjligheter att göra ett bra jobb. Det finns ett medarbetarfokus inom förvaltningen där flertalet insatser pågår för att förbättra arbetsmiljö. Detta visas i resultatet av bland annat korttidssjukfrånvaron. Majoriteten av de enheter som arbetat aktivt med att minska sjukfrånvaron visar på goda resultat. Samtidigt finns det andra enheter som även dem arbetat aktivt med frågan men där resultaten uteblivit. Där måste nya sätt att arbeta med minskning av sjukfrånvaron prövas.

Några av verksamheterna arbetar med att testa och utveckla digitala lösningar som ska effektivisera och förbättra kvalitén inom vården samt arbetsmiljön. Utmaningen här är både att ge medarbetarna och cheferna rätt förutsättningar för att klara sina uppdrag genom att ge dem den digitala kunskap som behövs för att kunna hantera verktygen på rätt sätt. Man måste dock vara medveten om att införande av digitala lösningar kräver ekonomiska investeringar på både kort och lång sikt.

Den förebyggande verksamheten ligger organisatoriskt inom Hemvårdsnämndens verksamhet men arbetar även inom Vårdboendenämnden och det goda samarbetet som finns med den förebyggande verksamheten bidrar till god måluppfyllelse inom vård- och omsorgsboendena.

Den samverkan med civilsamhället som finns inom den förebyggande verksamheten och vår egen verksamhet är en av vård- och omsorgsförvaltningens framgångsfaktorer. Antalet medborgare som tar del av verksamheternas utbud av hälsofrämjande och förebyggande tjänster är mycket stort och ökar inom flera av områdets verksamheter.

Inom nämndens verksamhet finns en omfattande god samverkan med aktörer från civila samhället. Utan stöd och insatser från civila samhällets aktörer skulle många aktiviteter som idag görs vid våra vårdboenden inte kunna genomföras.

Trots att verksamheten inom Vårdboendenämnden aktivt arbetar med en meningsfull fritid/vardag för de boende med hjälp av såväl egna aktiviteter, i samverkan med Förebyggande verksamheten, aktörer från civila samhället och anhöriga, besvärar de boende av ensamhet. För att motverka den ofrivilliga ensamheten identifierade nämnden i samband med verksamhetsplan 2019 att orsakerna till ensamhetsproblematiken behöver analyseras med syfte att hitta effektivare sätt att arbeta med den.

Under delar av året var det svårt för Myndighetsavdelningens boendesamordnare att belägga lediga lägenheter i Mellringeområdet, särskilt Elgströmska pga tidigare lex Sarah-anmälningar, och till viss del även Vivalla som inte upplevs tillräckligt attraktivt. Vidare har landsbygden varit svårt att belägga, särskilt Vintrosa. Minskad beläggning påverkar enheternas ekonomi negativt. Under sommaren har en ökad efterfrågan syns på korttidsplatser vilket resulterat att det fram till och med november fanns en kö men som vid årsskiftet ligger i fas. På Karlslundsgården har det funnits svårigheter med att fylla teckenspråksplatser och avdelningen har istället använts för korttidsboende.

Det ekonomiska utfallet visar på en positiv budgetavvikelse på 5,7 mnkr (2,7 mnkr exklusive intraprenadernas budgetavvikelse). Inom nämnden finns verksamheter som redovisar en negativ budgetavvikelse och ett aktivt arbete med åtgärdsplaner pågår för att reducera avvikelsen och nå en budget i balans. De intraprenader som redovisar negativ budgetavvikelse täcker dessa genom ackumulerade överskott från tidigare år.

Satsningen på språkbud har fortgått under året och målsättningen är att alla vård- och omsorgsboenden har minst ett ombud utbildat 2020. Representanter från verksamheten har medverkat på en språkutvecklingsdag i vård- och omsorgscollege regi där det var besökare från hela Sverige för att informera om arbetet med språkbud. Nationellt så ses Örebro kommun vara en organisation som ligger i framkant i detta arbete och våra arbetssätt och resultat efterfrågas från andra verksamheter. Det tillsammans med DRIVA- och VISA-nätverk¹ har gett positiva resultat på både kvalitet på dokumentation men även arbetsmiljö inom verksamheten.

Verksamheten ser ett behov av att utöka antalet vårdboendeplatser för äldre personer med psykiska problematik och arbete pågår på Adolfsbergshemmet för att ställa om ytterligare en avdelning mot målgruppen. Denna målgrupp kräver en högre personaltäthet och krav på utökad kompetens inom psykiatriområdet hos medarbetarna.

Under året har även antalet vårdboendeplatser ökat då Ädelgårdens vårdboende flyttades till Rynningeviken som sedan november övergått till kommunal regi.

2.2 Framåtblick

Vård- och omsorgsförvaltningen är inne i en strategisk utvecklingsperiod som kommer att påverka arbetssätt och verksamhetsutveckling under en lång tid framöver.

¹ Nätverk för att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet inom området Social dokumentation med kopplingar till värdegrund och verksamhetsmål.

Strukturförändringsprogrammet inom hemvården arbetar utifrån individens behov i fokus utifrån flera olika angreppssätt, exempelvis arbetssätt och metoder, kultur, samverkan inom och mellan förvaltningar (och nämnder), organisation, myndighetsutövning och IT-lösningar. Förändringsarbetet med strukturförändring som sker inom Hemvårdsnämndens verksamheter påverkar Vårdboendenämndens verksamhet och därför krävs en tät dialog och informationsutbyte mellan de två nämnderna.

Nämnden behöver även vara förberedd på den demografiska förändring som kommer att synas framöver där färre personer ska försörja fler och där medborgarna lever längre och deras behov av vård skjuts framåt. I och med detta behöver verksamheterna effektiviseras både utifrån en god ekonomisk hushållning, men även för att möta en framtid med ökande samt förändrade behov hos de individer som verksamheten är till för.

Nya sätt att organisera oss med syfte att kunna möta framtiden med flexibilitet är nödvändiga. Samtidigt är det nödvändigt att tydliggöra vilka grundstenar som behövs för att en flexibel organisation ska hålla ihop. Dessa grundstenar handlar om kultur, värdegrund och ett medarbetarperspektiv på utveckling. Den enskilda individens perspektiv är det som alltid ska stå i centrum när vi skapar innehållet i all vår vård- och omsorgsverksamhet.

Denna tonvikt – på den individcentrerade vården och omsorgen – är en röd tråd genom allt pågående arbete. Projektet rehabiliterande arbetssätt som pågår inom Vård och omsorg samt Förvaltningen för funktionsstöd syftar bland annat till att sätta medborgarens mål i centrum. En nödvändig komponent i detta arbete är att införa IBIC-modellen (individens behov i centrum) i såväl biståndsbedömning som förvaltning i stort. IBIC innebär ett tydligt flöde där biståndsbedömare tillsammans med individen utreder och sätter mål med syfte att individen ska få möjlighet att stärka sina egna resurser. Stort fokus ligger i detta arbete på uppföljning av hur individens mål nås.

Verksamheten står inför ett nödvändigt arbete att fortsätta säkra att grunduppdraget utförs med kvalitet. Det handlar bland annat om språkombud i verksamheterna, förbättrad dokumentation och egenkontroll, kompetensutveckling, framtida kompetensförsörjning och värdegrundsarbete. Utvecklingsbehov finns även i arbetet med ökade möjligheter till heltid och minskad korttidssjukfrånvaro.

Utmaningen att bedriva verksamhet med bemanning i relation till resurstilldelning finns på samtliga enheter men för vissa verksamheter är utmaningen extra stor. Det finns inriktningar inom särskilt boende där det i dag finns svårigheter att bedriva en kvalitativ och likvärdig verksamhet för alla individer. Det rör främst rehab- och utredningsplatser på Tullhuset, äldrepsykiatri på Adolfsbergshemmet och Demenscentrum. Inom nämnden har resurser till viss del tillskapats för att ge dessa inriktningar bättre förutsättningar, men då ersättningen generellt innebär en låg bemanning är omfördelning endast möjlig till viss del.

En annan utmaning är att det under året funnits lång kö till vissa vård- och omsorgsboendeplatser medan det samtidigt finns tomma boendeplatser inom andra inriktningar. Förvaltningen har från 2019 mandat att besluta om förändrad inriktning inom det totala antalet platser som Programnämnd social välfärd beslutat om vilket gör att fördelningen av platser mellan olika inriktningar kan ses över med tätare intervall.

På längre sikt ser nämnden stora utmaningarna i att möta kommande medicinska behov och demografiska förändringar. På nationell nivå pågår en översyn av det kommunala uppdraget avseende vård- och omsorg samt en utredning kring resursfördelning inom vården. Nämnden behöver omvärldsbevaka och vara lyhörda kring om vad som pågår nationellt i dessa frågor för att kunna stå rustade inför framtida förändringar både inom lagstiftning och lokal politisk vilja.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de av kommunens verksamhetsmål som är aktuella för nämnden d.v.s. där nämnden tilldelats indikatorer och/eller utvecklingsuppdrag. Nämnden redovisar också i vilken utsträckning åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål är uppfyllt; helt, i hög utsträckning eller delvis, och en kort lista över Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.

Aktuella mål för Vårdboendenämnden	Nämndens bedömning är att åtagandet är uppfyllt	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden	I hög utsträckning	<p>Fortsatt satsning på validering av undersköterskor för medarbetarna.</p> <p>På flertalet av nämndens vårdboenden finns personer i arbetsmarknadsåtgärd inom verksamheten.</p>	<p>Öka samverkan ytterligare med FFF och FUFA</p> <p>Fortsätta utveckla arbetet med servicetjänster.</p>
Ekologiskt hållbar kommun	I hög utsträckning	<p>God samverkan med måltidsenheten i arbetet med inköp och mätningar av matsvinn.</p> <p>Kontinuerliga mätningar av matsvinn, tillika mätningar av andel inköpta ekologiska och rättvisemärkta varor, sker i samverkan med måltidsenheten.</p> <p>Matsvinnet har gått ner från 2018 vilket är ett resultat av ett aktivt arbete med frågan och en medvetenhet hos verksamheterna.</p> <p>God avtalstrohet genom en tydlig inköpsorganisation.</p> <p>Uppdragsbeskrivning för kostombuden finns inom verksamheterna.</p>	<p>Utökad samverkan med hemvården om gemensamma lokaler skulle kunna bidra till en positiv utveckling av målet.</p> <p>Genomföra utvärdering om effekten av kostombudens arbete.</p>

Aktuella mål för Vårdboendenämnden	Nämndens bedömning är att åtagandet är uppfyllt	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Tillgänglighet/digitalisering	I hög utsträckning	<p>Det pågår arbete med att testa och belysa behov av ny teknik på flera nivåer inom förvaltningen så som mobil dokumentation och digital tillsyn. Digital signering har införts.</p> <p>Vård- och omsorgboendet Karlslundsgården med teknikinriktning öppnade i början av året.</p>	<p>Behov av gemensam digital plattform för medborgaren avseende regional hälso- och sjukvård samt kommunal vård och omsorg. Utveckla digital kompetens hos chefer och medarbetare för att möta den digitala utvecklingen.</p> <p>Önskemål finns från verksamheterna gällande tillgång till wifi för att möjliggöra användning av digitala lösningar för aktiviteter för de boende.</p>
Attraktiv arbetsgivare	I hög utsträckning	<p>2019 års sommarsatsning på sjuksköterskor har fallit väl ut.</p> <p>Sjukfrånvaron går ner och de enheter som arbetat aktivt med korttidsfrånvaron har fått resultat. Strategisk funktion finns att tillgå inom förvaltningen som stöd till chefer i planering av kompetensutveckling.</p> <p>Andelen chefer med 10-30 medarbetare har ökat från 45 % till 52 %.</p>	<p>Korttidsjukfrånvaron är fortfarande högre än önskvärt inom vård- och omsorgsboenden och vissa vidtagna åtgärder att inte nått den effekt som önskat och där behöver arbetet fortgå.</p> <p>Det finns utmaningar med framtida kompetensförsörjningen inom verksamheten. Introduktionen för chefer behöver kvalitetssäkras.</p> <p>Behov av att förtydliga det systematiska arbetsmiljöarbetet.</p>
Långsiktig och hållbar ekonomi	I hög utsträckning	<p>God ekonomisk planering och hushållning</p> <p>God beläggningsgrad</p> <p>Större flexibilitet för att ställa om till korttidsplatser</p> <p>Cheferna har genomgått utbildning i ekonomisystemet för att öka deras kompetens kring budget- och prognosuppföljning.</p>	<p>Översyn av intern resursfördelningsmodell för att bättre anpassa till behoven</p>

Aktuella mål för Vårdboendenämnden	Nämndens bedömning är att åtagandet är uppfyllt	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Jämlika livsvillkor	I hög utsträckning	<p>Satsning på språkbud fortgår och visar på goda resultat.</p> <p>Arbetet med rehabiliterande arbetssätt har gått in i testfasen med mål att individerna ska uppnå en högre grad av självständighet genom att kunna klara av att göra mer saker själv eller med mindre stöd.</p> <p>På Löwenhjemska boendet finns en avdelning med finskspråkig profil där personalen har kunskaper i finska.</p>	<p>Teckenspråksavdelningen på Karlslund har använts till korttidsplatser på grund av bristande efterfrågan hos målgruppen. Det pågår kartläggning av språkkompetens hos personal för användning inom arbetet men behöver utvecklas för att sedan kunna användas i planering av bemanning och vård.</p>
Meningsfull fritid	I hög utsträckning	<p>Det finns idag en god samverkan med det civila samhället kring olika hälsofrämjande aktiviteter som kräver ett ständigt utvecklingsarbete.</p> <p>Kulturombud finns i samtliga verksamheter och har uppdrag att arbeta med aktiviteter för en meningsfull vardag.</p>	<p>Arbete med ensamhetsproblematik behöver fortsätta och utvecklas.</p> <p>Uppföljning av utevistelse behöver genomföras för att se om de verkställs eller ställs in och i sådana fall varför.</p>
Respekt för lika värde och mänskliga rättigheter	I hög utsträckning	<p>Utbildning i mänskliga rättigheter som gavs till alla chefer under 2017 har fortsatt 36 % av medarbetarna har genomfört utbildningen.</p> <p>Alla enheter utom två har diskuterat trakasserier, diskriminering och jämställdhet med ett inkluderat hbtq-perspektiv vid arbetsplatsträffar.</p> <p>En enhet har hbtq-diplomerats och fler enheter planeras hbtq-diplomeras under kommande år.</p>	<p>Det finns en god tradition av arbete med etiska frågor. Det tidigare etiska rådet behöver emellertid startas upp på nytt för att återta kontinuiteten i arbetet.</p>

Aktuella mål för Vårdboendenämnden	Nämndens bedömning är att åtagandet är uppfyllt	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Trygg och god omsorg för äldre och funktionsnedsatta	I hög utsträckning	<p>Det finns ett upparbetat samarbete med dietist gällande mat, måltid och nutrition vilket bland annat har resulterat i en förändrad måltidsordning.</p> <p>Samarbete mellan Vårdboendenämndens och Hemvårdsnämndens verksamheter är påbörjat för att förbättra samverkan och rapportering.</p> <p>Trädgårdarna är ett Akademiskt vårdboende.</p> <p>Alla avvikelser från 2017 och tidigare är avslutade. Satsning på DRIVA- och VISA-handledare har fungerat bra.</p> <p>Planering av införande av IBIC pågår.</p>	<p>Ett fortsatt utvecklingsarbete behöver genomföras för att tydliggöra vad som ska dokumenteras och hur informationsöverföring ska ske samt utbildning för medarbetarna i hur verksamhetssystemen fungerar och ska användas.</p> <p>Utöka samverkan med myndighetsavdelning gällande bland annat uppföljning och IBIC. Arbetet med att hantera och avsluta avvikelser behöver fortsätta.</p> <p>Uppföljning av korttidsvård planeras 2020.</p>
Tillgång till bostäder	Helt	<p>Verksamheten på Ädelgården har flyttats till Rynningeviken vilket har lett till en utökning av vård- och omsorgsplatser.</p> <p>Förvaltningen är en aktör i Skebäcksprojektet som ska bygga vård- och omsorgsboende tillsammans med bl. Region Örebro län.</p> <p>Planering för nytt vård- och omsorgsboende i Bettorp med preliminär inflytt 2021 har påbörjats.</p>	

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Vårdboendenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av det åtagande nämnden har för att bidra till utveckling inom de för nämnden aktuella verksamhetsmålen. Vårdboendenämndens åtagande består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa indikatorer för att följa upp utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Inom varje mål redogör nämnden för:

- en bedömning av om nämndens åtagande är uppfyllt helt, i hög utsträckning eller delvis och en kort lista av Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.
- en sammanfattande analys av nämndens bidrag till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling.

4.1 Mål inom Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2019: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

Mål: Invånarna i Örebro ska ha goda förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden och fler ska ha ett arbete.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om arbetsmarknaden i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt satsning på validering av undersköterskor för medarbetarna. På flertalet av nämndens vårdboenden finns personer i arbetsmarknadsåtgärd inom verksamheten. 	<ul style="list-style-type: none"> Öka samverkan ytterligare med FFF och FUFA Fortsätta utveckla arbetet med servicetjänster.

Måluppfyllelse för indikatorer

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
DN	Antal personer i arbetsmarknadsåtgärd (K/M)	-	-	K 35 M 9 44	Följemått
Kommentarer till indikatorernas utfall					

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden

Det finns ett större behov av arbetskraft med vård- och omsorgskompetens än vad arbetsmarknaden i dag tillhandahåller. Genom att arbeta med differentiering av arbetsuppgifter finns potential för att fler kompetenser ska kunna vara aktuella på vård- och omsorgs arbetsmarknad. Människor med andra modersmål än svenska är, och kommer i framtiden att vara, en stor rekryteringsbas för vård- och omsorgsområdet.

- Genom satsningar på bland annat validering av undersköterskor samt samverkan med universitet och andra aktörer ska nämnden bidra till en bredare rekryteringsbas för verksamhetsområdet.
- Antalet personer i arbetsmarknadsåtgärd är relativt stor och finns på flertalet av nämndens vårdboenden.

- Det finns fortsatta behov av att fortsätta utveckla arbetet med servicetjänster samt utöka samverkan med Förvaltningen för funktionsstöd (FFF) och Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete (FUFA) för att möta framtidens rekryteringsutmaningar.

Mål: Örebro kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • God samverkan med måltidsenheten i arbetet med inköp och mätningar av matsvinn. • Kontinuerliga mätningar av matsvinn, tillika mätningar av andel inköpta ekologiska och rättvisemärkta varor, sker i samverkan med måltidsenheten. • Matsvinnet har gått ner från 2018 vilket är ett resultat av ett aktivt arbete med frågan och en medvetenhet hos verksamheterna. • God avtalstrohet genom en tydlig inköpsorganisation. • Uppdragsbeskrivning för kostombuden finns inom verksamheterna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utökad samverkan med hemvården om gemensamma lokaler skulle kunna bidra till en positiv utveckling av målet. • Genomföra utvärdering om effekten av kostombudens arbete.

Måluppfyllelse för indikatorer

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
DN	Andel inköpta ekologiska livsmedel (andel i kr)	54,1 %	56,2 %	71,48%*	75 %
DN	Andel matsvinn	22 %	19,5 %	17,8 %	12 %
Kommentarer till indikatorernas utfall					
*Utfall januari-september					

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun

Vårdboendenämndens verksamhet arbetar för att vara så klimatneutral som möjligt. En stor del av nämndens klimatpåverkan handlar om kostverksamhet, förbrukningsartiklar samt om placering av nya verksamhetslokaler. Med ett fortsatt lågt matsvinn och en hög andel rättvisemärkta, ekologiska varor och deltagande i planering av nybyggnationer som placeras i anslutning till lokaltrafik bidrar Vårdboendenämndens verksamheter till en ekologiskt hållbar kommun.

- En ny inköpsorganisation har beslutats av förvaltningens ledningsgrupp som ska bidra till en fortsatt god avtalstrohet.
- Kontinuerliga mätningar av matsvinn, tillika mätningar av andel inköpta ekologiska och rättvisemärkta varor, sker i samverkan med måltidsenheten. Matsvinnet har gått ner sedan 2018 som är ett resultat av ett aktivt arbete med frågan och en medvetenhet hos verksamheterna.
- En fortsatt god samverkan med måltidsenheten krävs för fortsatta goda resultat i arbetet med klimatstrategin. Förvaltningen har sökt och fått medel från klimatkontot vilket möjliggör fortsatt kompetensutveckling inom området.
- Fortsatt samverkan med hemvården om gemensamma lokaler skulle kunna bidra till en positiv utveckling av målet.
- Det finns ett stort antal kostombud inom nämndens verksamhetsområde men en gemensam uppdragsbeskrivning behöver tas fram och utvärdering av effekterna av deras arbete behöver genomföras.

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen och utbudet av e-tjänster ska öka.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Det pågår arbete med att testa och belysa behov av ny teknik på flera nivåer inom förvaltningen så som mobil dokumentation och digital tillsyn. Digital signering har införts. • Vård- och omsorgboendet Karlslundsgården med teknikinriktning öppnade i början av året. 	<ul style="list-style-type: none"> • Behov av gemensam digital plattform för medborgaren avseende regional hälso- och sjukvård samt kommunal vård och omsorg. • Utveckla digital kompetens hos chefer och medarbetare för att möta den digitala utvecklingen. • Önskemål finns från verksamheterna gällande tillgång till wifi för att möjliggöra användning av digitala lösningar för aktiviteter för de boende.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

Vårdboendenämndens verksamhet ska vara tillgänglig för invånare, medarbetare, anhöriga och individer i verksamheten. Genom att arbeta för att alla medarbetare har grundläggande digital kompetens säkras en framtida digitaliseringsutveckling i kommunen. Vårdboendenämnden arbetar aktivt för utveckling och implementering av välfärdsteknologi som utvecklar nämndens tjänstebud och arbetssätt.

De ekonomiska effekterna av digitalisering inom nämndens verksamhet kommer inte ses initialt utan införandet av nya digitala verktyg ska ses som en långsiktig verksamhetsförändring i arbetssätt och metoder. Det kommer att krävas resurser initialt för att arbeta med förändringarna i verksamheten både för våra servicemottagare men

även för medarbetarna. De förväntade effekterna är kopplade till både kvalitet, arbetsmiljö och ekonomi.

- Det pågår planering för olika digitala lösningar så som mobil dokumentation och digital tillsyn med fokus på kvalitet inom vården och en effektiv bemanning. Verksamheterna arbetar för att all information ska ske digitalt.
- Digital signering är införd och används av samtliga enheter.
- Ängens vård- och omsorgsboende är med i projektet Smart blocks som drivs tillsammans med Länsgården i samarbetet med Alfred Nobel sciencepark där man får möjlighet att testa olika digitala lösningar.
- Användandet av digitala verktyg inom verksamheten behöver utvecklas men kräver även stora utbildningsinsatser. Inom nämndens område har en undersökning gjorts för att kartlägga medarbetarnas digitala kompetens. Undersökningen² visar att över hälften av respondenterna bedömer att de kan de digitala grunderna men att kompetensutveckling behövs i nya verktyg. Utbildningar för olika digitala stöd har genomförts under hösten och kommer att fortsätta under våren 2020. Champinions har utsetts i verksamheterna, personer som har extra kunskaper i systemen, som kan vara till stöd för sina kollegor.
- Det finns behov av att utveckla enhetschefers digitala kompetens som en del i att förbättra deras förutsättningar att utföra sitt uppdrag samt att effektivisera arbetet inom nämndens verksamhetsområde³ och med bättre kvalitet.
- I början av året öppnade teknikboendet Karlslund som är utrustat med olika tekniska lösningar så som sensorgolv. Det finns ett fokus på att hitta digitala lösningar som underlättar tillvaron för hyresgästen. På boendet finns en nystartad styrgrupp för teknik där representanter från verksamheten och verksamhetschef ingår och det finns även teknikombud som ska utvärdera redan befintlig teknik samt se behov av ytterligare teknik.
- Önskemål finns från verksamheterna gällande tillgång till wifi för att möjliggöra användning av digitala lösningar för aktiviteter för de boende. För hyresgäster inom vård- och omsorg har man möjlighet att teckna avtal med den leverantör man önskar.

² Enkätundersökning till samtliga tillsvidareanställda inom Vård- och omsorgsförvaltningen. Svarsfrekvensen låg på 73,5 %.

³ Enkätundersökning genomförd april 2019 bland Vård- och omsorgsförvaltningens chefer. Svarsfrekvensen var 77 %, 58 av 75 chefer. Resultatet visar att 62 % av de svarande cheferna anser att de har tillräcklig digital kunskap för att klara av sitt arbete

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> 2019 års sommarsatsning på sjuksköterskor har fallit väl ut. Sjukfrånvaron går ner och de enheter som arbetat aktivt med korttidsfrånvaron har fått resultat. Strategisk funktion finns att tillgå inom förvaltningen som stöd till chefer i planering av kompetensutveckling. Andelen chefer med 10-30 medarbetare har ökat från 45 % till 52 %. 	<ul style="list-style-type: none"> Korttidsjukfrånvaron är fortfarande högre än önskvärt inom vård- och omsorgsboenden och vissa vidtagna åtgärder att inte nått den effekt som önskat och där behöver arbetet fortgå. Det finns utmaningar med framtida kompetensförsörjningen inom verksamheten. Introduktionen för chefer behöver kvalitetssäkras. Behov av att förtydliga det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Måluppfyllelse för indikatorer

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
PN	Andel enheter med HME-värde på minst 78	54,4 %	62 %	64 %	100 %
PN	Anställningstrygghetsindex (K/M)	K 54,3 M 52,6 54,1	K 52,5 M 49,4 52,1	--**	Öka
PN	Andel chefer med 10-30 medarbetare	41 %	45 %	58 %	Öka
DN	Sjukfrånvaro (i % av arbetstid) (K/M)	K 9,4% M 6,4% 9,1 %	K 9,0 % M 7,0 % 8,8 %	K 7,8 % M 4,9 % 7,4 %	Minska
DN	Korttidsjukfrånvaro dagar/anställd, dag 1-14 (Ej timavlönade)	K 7,9 M 7,4 7,89	K 8,6 M 8,5 8,6	K 8,9 M 8,2 8,8	< 8
DN	Andel timavlönade (av omvårdnadspersonal) (K/M)	-	-	--**	15 %
DN	Andel heltidsanställda (av omvårdnadspersonal) (K/M)*	K 31,2 % M 46,1 % 32,5 %	K 29,7 % M 43,9 % 31,1 %	K 29,8 % M 44,2 % 31,3 %	Öka

Kommentarer till indikatorernas utfall

*Nytt mått 2019

** Då timavlönades anställning inom Bemanningenheten ligger inom Hemvårdsnämnden även om de arbetar inom Vårdboendenämndens verksamheter blir statistiken felaktig. Detta ligger även till grund för anställningstrygghetsindex vilket betyder att dessa siffror inte kommer att redovisas.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

Arbetet med hälsosamma scheman, tillitsbaserad värdestyrning och delaktighet i förändrings- och utvecklingsarbete leder till friska medarbetare och en trygg och inspirerande arbetsmiljö med möjlighet till utveckling. Fortsatta satsningar på medarbetarna i form av kompetensutveckling är av stor vikt för måluppfyllelsen och för att utveckla en effektiv vård med bra kvalitet.

Vårdboendenämndens medarbetare ska kunna känna yrkesstolthet samt ges goda förutsättningar och rätt kompetens för att bedriva en god vård och omsorg.

- De senaste åren har sjuksköterskor som väljer att arbeta under sommaren fått en ekonomisk kompensation. Denna satsning har fallit väl ut under sommaren.
- För att arbeta strategiskt med kompetensutveckling och kompetensförsörjning finns stöd i en strategisk funktion. Det centrala i funktionen är att vara ett övergripande stöd i att skapa strukturer för att systematiskt analysera, planera, genomföra, utvärdera och förbättra verksamheternas kompetensutvecklingsinsatser.
- Fortsatta satsningar på medarbetarna i form av kompetensutveckling är av stor vikt för måluppfyllelsen och för att utveckla en effektiv vård med bra kvalitet.
- Fortsatt arbete med att minska sjukfrånvaron pågår med grund i fastställd planering och årshjul utifrån ett systematiskt arbetsmiljöarbete. De enheter som arbetat aktivt med sjukfrånvaron har nått goda resultat. Men korttidsfrånvaron inom verksamheten är fortfarande högre än önskat. Inom vissa verksamheter har vissa vidtagna åtgärder inte nått den effekt som önskat och där behöver arbetet fortgå.
- Temperaturmätningar genomförs regelbundet på enheter och handlingsplaner upprättas utifrån resultaten av dessa samt medarbetarenkäten. Genom deltagande i MOT-projektet pågår djupdykning i arbetsgrupper utifrån sjukfrånvaro.
- Det har funnits vissa brister i uppföljning av åtgärder kopplade till arbetsmiljön och det finns därmed behov av att tydliggöra det systematiska arbetsmiljöarbetet som ett led i att få mer tydlighet och resultat av genomförda åtgärder. Insatser planeras till kommande år.
- Man kan se att det finns utmaningar med framtida kompetensförsörjningen inom verksamheten och arbetet med detta pågår genom workshop "Säkra kompetensen" samt påbörjat arbete med Kompetensförsörjningsplan.
- Vid tidigare tillsyn identifierades behov av att kvalitetssäkra introduktionen för chefer då det inte fanns in förvaltningsövergripande rutin för detta. Genom att kvalitetssäkra introduktionen ges chefer ökade förutsättningar att fullföra sitt arbete med god kvalitet. Arbete med detta är påbörjat men ännu inte slutfört.
- Andelen chefer med 10-30 medarbetare har ökat utifrån omorganisationer i en eftersträvan att möta behoven hos både de vi jobbar för men även medarbetarna.

- Under en tvåårsperiod har HMI gått upp 10 % tack vare kompetenta och engagerade chefer som aktivt arbetat med arbetsmiljöfrågor med fokus på utveckling av verksamhet och medarbetare i ett nära ledarskap.

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar.

Fördjupad information om ekonomi finns i kapitel 5, Analysunderlag, ekonomi.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • God ekonomisk planering och hushållning • God beläggningsgrad • Större flexibilitet för att ställa om till korttidsplatser • Cheferna har genomgått utbildning i ekonomisystemet för att öka deras kompetens kring budget- och prognosuppföljning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Översyn av intern resursfördelningsmodell för att bättre anpassa till behoven

Måluppfyllelse för indikatorer

PN/DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
PN	Ramavvikelse mnkr*	-	-	5,7	Ekonomi i balans
PN	Nettokostnad per boendedygn**	-	1 756	1 834	Pris 2019
PN	Beläggningsgrad på platser för korttidsvård**	-	113 %	107 %	I nivå med resursfördelning
PN	Beläggningsgrad, permanent plats**	-	95 %	96 %	I nivå med resursfördelning

Kommentarer till indikatorernas utfall

*Nämnden bildades 2019, så ramavvikelse från tidigare år finns inte.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Med god ekonomisk planering och hushållning ska Vårdboendenämnden bidra till en långsiktig och hållbar ekonomi i Örebro kommun.

En effektiv in- och utflyttningsprocess bidrar till en fortsatt hög beläggningsgrad vilket får effekten att en budget i balans kan bibehållas.

Genom att aktivt arbeta med förändrade arbetsätt, ökad samverkan, kompetensförsörjning och digitalisering inom Vårdboendenämndens verksamhetsområde skapas möjligheter till ekonomisk hållbarhet på längre sikt.

- Under året har ett förändrat arbetssätt möjliggjort att förvaltningen, via Boplanegrupp⁴ kan ändra platsinriktningar på ett snabbare sätt än tidigare vilket bidrar till hög belägningsgrad efter behov.
- Förvaltningen har från 2019 mandat att besluta om förändrad inriktning inom det totala antalet platser som Programnämnd social välfärd beslutat om vilket gör att fördelningen av platser mellan olika inriktningar kan ses över med tätare intervall.
- Den interna resursfördelningsmodellen behöver ses över för att bättre anpassa behoven.
- Chefernas har fått utbildning i ekonomisystemet för att öka deras kompetens kring budget- och prognosuppföljning med syfte att ge dem ökade förutsättningar att fullfölja sitt uppdrag.

4.2 Mål inom Människors egenmakt

Ur ÖSB 2019: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Mål: Människors livsvillkor ska vara jämlika.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Satsning på språkombud fortgår och visar på goda resultat. • Arbetet med rehabiliterande arbetssätt har gått in i testfasen med mål att individerna ska uppnå en högre grad av självständighet genom att kunna klara av att göra mer saker själv eller med mindre stöd. • På Löwenhjelmiska boendet finns en avdelning med finskspråkig profil där personalen har kunskaper i finska. 	<ul style="list-style-type: none"> • Teckenspråksavdelningen på Karlslund har använts till korttidsplatser på grund av bristande efterfrågan hos målgruppen. • Det pågår kartläggning av språkkompetens hos personal för användning inom arbetet men behöver utvecklas för att sedan kunna användas i planering av bemanning och vård.

Måluppfyllelse för indikatorer

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
PN	Andel nöjda med inflytande (K/M)	77 %	78 %	K 78 % M 74 %	> 79 %*

⁴ Boplanegrupp är en samverkansgrupp mellan Myndighetsavdelningen, programövergripande nivå inom Social välfärd och Vård- och omsorgsförvaltningen samt Lokalförsörjningsenheten.

				77 %	
Kommentarer till indikatorernas utfall					
* Målvärde motsvarar nationellt snitt i Socialstyrelsens brukarundersökning 2018					

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor

Vårdboendenämndens verksamheter möter ofta människor under den senare delen av livet. Oavsett tidigare livsvillkor ska alla invånare erbjudas en god, jämställd och jämlik vård och omsorg. Det handlar bland annat om att få vård och omsorg på ett språk varje individ förstår och att mötas av samma kvalitet och bemötande oavsett bakgrund. Individen ska ha möjlighet att vara delaktig i utformningen av samhället och i skapandet av dagens och morgondagens äldreomsorg. Språkbuden skapar en språkutvecklande arbetsmiljö med fokus på dokumentation och kommunikation. Nationellt ses Örebro ligga i framkant gällande denna satsning och verksamheten kan se goda resultat av arbetet.

- Satsningen på utbildning av språkbud fortgår. 30 språkbud har utbildats under 2019 med fokus på att stötta sina kollegor i kommunikation och dokumentation där medarbetarna inte har svenska som modersmål vilket leder till en bättre kvalitet i vården.
- Arbetet med rehabiliterande arbetssätt har gått in i testfasen med mål att individerna ska uppnå en högre grad av självständighet genom att kunna klara av att göra mer saker själv eller med mindre stöd.
- Teckenspråksavdelningen på Karlsundsgården har använts till korttidsplatser på grund av bristande efterfrågan från målgruppen.
- På Löwenhjelmiska finns en avdelning med finskspråkig profil där personalen har kunskaper i finska och där aktiviteter kopplade till den finska kulturen erbjuds.
- Rutiner för kompetens- och språkregistrering hos personal är framtaget för att kunna användas inom arbetet. Arbetet med resultatet behöver utvecklas för att kunna användas i planering av bemanning och vård.

Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om meningsfull fritid i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Det finns idag en god samverkan med det civila samhället kring olika hälsofrämjande aktiviteter som kräver ett ständigt utvecklingsarbete. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbete med ensamhetsproblematik behöver fortsätta och utvecklas.

• Kulturombud finns i samtliga verksamheter och har uppdrag att arbeta med aktiviteter för en meningsfull vardag.	• Uppföljning av utevistelse behöver genomföras för att se om de verkställs eller ställs in och i sådana fall varför.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om meningsfull fritid

Äldre i Örebro kommun som bor i särskilda boendeformer ska erbjudas en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. En meningsfull fritid för personer som bor i vård- och omsorgsboende handlar oftast om den vardag som levs i och i anslutning till boendet. Genom egna aktiviteter och samverkan med anhöriga, det civila samhället och Hemvårdsnämndens förbyggande verksamhet, ska Vårdboendenämnden ge ett stöd som bidrar till fysisk och psykisk hälsa och till att individen kan fortsätta att göra det hen tycker om.

- Det finns idag en god samverkan med det civila samhället kring olika hälsofrämjande aktiviteter men som ständigt behöver utvecklas. Inom de socioekonomiska områdena så som Vivalla och Varberga är det svårare att hitta volontärer när enheterna själva aktivt söker efter samarbetsplatser.
- Ett gott exempel på aktivitet som kan nämnas är stolta promenerare som finns både på Skebäcksgården (kvalitetspriset 2016) och Södermalmshemmet. Majoriteten av våra vård- och omsorgsboende erbjuder ett stort utbud av aktiviteter som genomförs både i egen regi och med olika aktörer inom det civila samhället. Här kan nämnas några studieförbundet Bilda, medborgarskolan, kulturskolan, Karl Johan skolan, olika förskolor, kyrkan, finska föreningen, Friskis och svettis samt samarbetet som finns med den förebyggande verksamhetens organisation. Samverkan med den förebyggande verksamheten behöver dock fortsätta utvecklas för att arbeta ytterligare med meningsfull fritid.
- Uppföljning av genomförandeplanerna lyfter specifikt ensamhetsproblematik. Arbetet med detta har inte kommit igång som planerat men en enkätundersökning till de boende har genomförts och resultatet kommer att analyseras i början av 2020 och problematiken kommer att vara fokusområde under kommande år.
- Kultur- och aktivitetsombud finns i samtliga verksamheter och har uppdrag att arbeta med aktiviteter för en meningsfull vardag.
- Uppföljning av utevistelse behöver genomföras för att se om de verkställs eller ställs in och i sådana fall varför.

Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Utbildning i mänskliga rättigheter som gavs till alla chefer under 2017 har fortsatt 36 % av medarbetarna har genomfört utbildningen. • Alla enheter utom två har diskuterat trakasserier, diskriminering och jämställdhet med ett inkluderat hbtq-perspektiv vid arbetsplatsträffar. • En enhet har hbtq-diplomerats och fler enheter planeras hbtq-diplomerats under kommande år. 	<ul style="list-style-type: none"> • Det finns en god tradition av arbete med etiska frågor. Det tidigare etiska rådet behöver emellertid startas upp på nytt för att återta kontinuiteten i arbetet.

Måluppfyllelse för indikatorer

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
PN	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt (totala antalet utförda genderbudgetanalyser)	0(1)	0(0)	0(0)*	Följemaått
DN	Andel enheter som diskuterat trakasserier, diskriminering och jämställdhet med ett inkluderande hbtq-perspektiv minst 1 ggn under verksamhetsåret.**	-	-	80 %	100 %
Kommentarer till indikatorernas utfall					
*2018 års genderbudgetanalys rörde hemvårdens verksamhet och är därmed inte aktuell för Vårdboendenämnden.					
**Nytt mått 2019.					

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter

Vårdboendenämnden möter människor som är i behov av stöd. Vårdboendenämnden ska bedriva ett kontinuerligt och levande värdegrundsarbete. Medarbetarna ska ges goda kunskaper inom området mänskliga rättigheter för att säkra att verksamheten är fri från diskriminering och kränkande särbehandling. Arbetet ska vara flexibelt och utgå från vad individen behöver och tycker är viktigt.

- Arbetet med utbildning av samtliga medarbetare i mänskliga rättigheter är påbörjat och alla ska ha genomfört den under 2019 och 2020. Inom verksamheten har 36 % av medarbetarna genomgått utbildning och resterande är inbokade under kommande år. Det har varit hårt tryck på utbildningen och många tillfällen har varit fullbokade vilket har påverkat utfallet.
- Alla enheter utom två har diskuterat trakasserier, diskriminering och jämställdhet med ett inkluderat hbtq-perspektiv vid arbetsplatsträffar.
- En enhet har hbtq-diplomerats och fler enheter planeras hbtq-diplomerats under kommande år.

- Det finns en god tradition av arbete med etiska frågor. Det tidigare etiska rådet behöver emellertid startas upp på nytt för att återta kontinuiteten i arbetet och för att bland annat arbeta med etiska frågor kring digitalisering.

4.4 Mål inom Trygg välfärd.

Ur ÖSB 2019: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Mål: Örebro kommun ska erbjuda en trygg och god omsorg med hög grad av delaktighet, med god kvalitet, för alla äldre och människor med funktionsnedsättning.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om trygg och god omsorg för äldre och funktionsnedsatta i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Det finns ett upparbetat samarbete med dietist gällande mat, måltid och nutrition vilket bland annat har resulterat i en förändrad måltidsordning. • Samarbete mellan Vårdboendenämndens och Hemvårdsnämndens verksamheter är påbörjat för att förbättra samverkan och rapportering. • Trädgårdarna är ett Akademiskt vårdboende. • Alla avvikelser från 2017 och tidigare är avslutade. • Satsning på DRIVA- och VISA-handledare har fungerat bra.⁵ • Planering av införande av IBIC pågår. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ett fortsatt utvecklingsarbete behöver genomföras för att tydliggöra vad som ska dokumenteras och hur informationsöverföring ska ske samt utbildning för medarbetarna i hur verksamhetssystemen fungerar och ska användas. • Utöka samverkan med myndighetsavdelning gällande bland annat uppföljning och IBIC. • Arbetet med att hantera och avsluta avvikelser behöver fortsätta. • Uppföljning av korttidsvård planeras 2020.

Måluppfyllelse för indikatorer

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
PN	Andel nöjda med trygghet (K/M)	90 %	89 %	K 90 % M 82 % 88 %	> 88 %
PN	Andel aktuella genomförandeplaner	92 %	91 %	95 %	100 %
PN	Andel nöjda med maten (K/M)	77 %	77 %	K 73 % M 73 % 73 %	> 80 %

⁵ Nätverk för att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet inom området Social dokumentation med kopplingar till värdegrund och verksamhetsmål.

DN	Andel undersöketerskor av omvårdnadspersonal (kvinnor/män)*	-	-	K 91 % M 87 % 90,6 %	> 90 %
DN	Andel nöjda med bemötande (K/M)	93 %	93 %	K 92 % M 94 % 93 %	> 93 %
DN	Antal slutförda avvikelser*	-	-	2957 av 4687	Följemått
DN	Andel slutförda avvikelser*	-	-	63 %	100 %
Kommentarer till indikatorernas utfall					
*Nytt mått 2019					

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om trygg och god omsorg för äldre och funktionsnedsatta

Det ska vara tryggt att åldras i Örebro kommun och den enskilde ska kunna leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. En del av detta är att få möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden samt ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra och slippa känna ensamhet. Vårdboendenämnden ska verka för att människor erbjuds goda särskilda boendeformer.

Arbetsätten ska vara rehabiliterande och syfta till att bibehålla eller öka hälsa och förmågor utifrån individens egna målsättningar. Maten och måltidssituationens betydelse för god hälsa och livskvalitet ska alltid beaktas.

- Ett fortsatt utvecklingsarbete behöver genomföras för att tydliggöra vad som ska dokumenteras och hur informationsöverföring ska ske samt utbildning för medarbetarna i hur verksamhetssystemen fungerar och ska användas.
- Samarbete mellan Vårdboendenämndens och Hemvårdsnämndens verksamheter är påbörjat för att förbättra samverkan och rapportering.
- Satsning på DRIVA- och VISA-handledare har fungerat bra och deras uppdrag är att stötta kollegor gällande IT och dokumentation. Syftet med nätverken är att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet inom området Social dokumentation med dess kopplingar till värdegrund och verksamhetsmål. Utgångspunkten i social dokumentation kan kopplas både till verksamhetens värdegrundsarbete och ICF, den internationella klassifikationen för funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa.
- Behov av att utöka samarbetet med myndighetsavdelningen gällande individuppföljningar och IBIC.
- Arbetet med avvikelseprocessen har utvecklats med fokus på utvärdering och avslut. Alla avvikelser från 2017 och tidigare har avslutats. Trots det finns det ett stort antal avvikelser som inte är avslutade. Arbetet med att hantera dessa och avsluta enligt rutin behöver fortgå.
- Samarbetet med dietist gällande mat, måltid och nutrition och utvecklats med bland annat förändrad måltidsordning.

- Kön till korttidsvård har varit hög under sommaren och översyn av korttidsplatser har genomförts. Verksamheten har arbetat med att ställa om permanenta platser till korttidsplatser för att möta behoven. Uppföljning av korttidsvård planeras 2020.
- Trädgårdarna är ett Akademiskt vårdboende och har samarbete med Örebro universitet. Syftet är att verksamhetsförankra forskningen samt att prova nya arbetsätt och metoder för att kunna utveckla kvalitén på vården.
- Planering av utbildning och införande av IBIC (individens behov i centrum) som är ett behovsinriktat och systematiskt arbetsätt pågår.
- Uppdragsbeskrivningar har arbetats fram för de första examinerade YH specialistundersköterskorna som blir klara våren 2020. Implementeringsarbetet kommer att fortsätta i samverkan med de berörda enhetscheferna.

Mål: I Örebro kommun ska det finnas tillgång till bostäder.

Bedömningen är att Vårdboendenämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgång till bostäder helt är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheten på Ädelgården har flyttats till Rynningeviken vilket har lett till en utökning av vård- och omsorgsplatser. • Förvaltningen är en aktör i Skebäcksprojektet som ska bygga vård- och omsorgsboende tillsammans med bla. Region Örebro län. • Planering för nytt vård- och omsorgsboende i Bettorp med preliminär inflytt 2021 har påbörjats. 	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgång till bostäder

De individer som får stöd från Vårdboendenämnden får det genom insatsen vård- och omsorgsboende eller korttidsboende. Förvaltningsledningen deltar i olika forum och förmedlar kunskap om äldres behov och på det sättet bidrar nämnden till att kommunens process för lokal- och bostadsförsörjning tillhandahåller vård- och omsorgsboende väl anpassat till medborgarnas behov och att det finns ett brett utbud av bostäder för äldre i Örebro kommun. En god samverkan gör att nämnden bidrar till att det finns bostäder för olika åldrar och skeden i livet.

- Ny mötesstruktur för bostads- och lokalfrågan har utvecklats för att ta ett större helhetsgrepp kring framtida bostadsförsörjning inom hela kommunen.

- Verksamheten på Ädelgården har flyttats till Rynningeviken då det övergick till kommunal regi från och med november. Detta har resulterat i en utökning av vård- och omsorgsplatser.
- Förvaltningen är tillsammans med bland annat Region Örebro län en aktör i Skebäcksprojektet där en vårdcentral, ska byggas tillsammans med vård- och omsorgsboende, gruppboende, restaurang och förskola. Där ska även finnas samarbete mellan sjukvårdens rehab och kommunens dagrehab. Beräknat att vara klart 2025.
- Planering för nytt vård- och omsorgsboende i Bettorp med preliminär inflytt 2021 har påbörjats. Inom lokalerna kommer vård- omsorgsboendet samsas med gruppboende och hemvård.

5. Analysunderlag – ekonomi

Vårdboendenämnd totalt	Bud-utf 2018 ¹⁾	Budget 2019	Utfall 2019	Bud-Utf 2019	Bud-Utf 2019
tkr	tkr avvikelse	tkr	tkr	tkr avvikelse	% avvikelse
Vård- och omsorgsboende					
Vobo gemensamt ²⁾	-266	-21 925	-21 705	219	1%
Vobo väster ³⁾	-996		-4 196	-4 195	
Vobo sydväst ³⁾	2289		3 468	3 467	
Vobo öster ³⁾	-972		3 586	3 586	
Totalt vård- och omsorgsboende	55	-21 924	-18 847	3 077	14%
Övergripande verksamhet					
Förvaltningsgemensamt		-3 948	-1 880	2 068	52%
Företagshälsovård och friskvård		-3 787	-3 861	-74	-2%
Totalt övergripande verksamhet		-7 735	-5 742	1 994	26%
Politisk verksamhet					
Vårdboendenämnd		-1 235	-883	352	28%
Planeringsreserv		-311	0	311	100%
Totalt politisk verksamhet		-1 546	-883	663	43%
Totalt Vårdboendenämnd		-31 206	-25 472	5 733	18%
Varav intraprenader			3 063	3 063	
Totalt Vårdboendenämnd exkl intraprenader		-31 206	-28 535	2 671	9%
Ingående ackumulerat resultat intraprenader 2019⁴⁾				9 252	
Ianspråktagande ack resultat 2019				-1 700	
Nya underskott 2019					
Nya överskott 2019				4 763	
Utgående ackumulerat resultat intraprenader 2019⁵⁾				12 315	
Avvikelse inklusive ianspråktagande av ack resultat intraprenader				2 671	
Årets avvikelser exkl. intraprenader				4 763	
Årets avvikelser inklusive intraprenader (dvs nya över- och eller nya underskott 2019)				7 433	
Justerad avvikelse inkl intraprenadernas över- underskott som härrör från 2019				7 433	

1) Budgetavvikelse 2018 har endast tagits med för de enheter där jämförelsetal för 2018 finns.

2) Delvis intäktsfinansiering via intern ersättningsmodell

3) Intäktsfinansiering via intern ersättningsmodell. Budget på helår = 0 tkr.

4) Se även bilaga 8.3 Ackumulerat resultat intraprenader

5) Regelverket för intraprenader innefattar att max 7 % av total årsbudget (totala intäkter för intäktsfinansierad verksamhet) får föras mellan åren. Detta beräknas för intraprenaderna inom Vårdboendenämnden innebära att 1 920 tkr av totalt 12 315 tkr inte kommer att föras över till 2020.

Utfallet 2019 visar på en positiv avvikelse mot budget på 5,7 mnkr inklusive intraprenadens avvikelse och 2,7 mnkr exklusive intraprenadernas avvikelse. Vård- och omsorgsboende redovisar en positiv avvikelse på 3,1 mnkr, övergripande verksamhet inklusive nämnd och planeringsreserv redovisar en positiv avvikelse på 2,7 mnkr.

Inom Vårdboendenämnden är det sju vård- och omsorgsboenden som bedrivs som intraprenad och två av dessa redovisar underskott under 2019. Samtliga underskott täcks dock av tidigare ackumulerade resultat, se bilaga 8.3 ackumulerat resultat intraprenader. Övriga enheter som redovisat underskott arbetar aktivt med åtgärdsplaner för att reducera underskottet och nå en budget i balans inför 2020.

Enheterna har generellt sett en hög beläggningsgrad vilket är en förutsättning för en ekonomi i balans. Ut-/inflyttningsprocessen är effektiv och erbjudandet med fri städning vid utflytt bidrar till detta. Se även bilaga 8.2 Beläggningsgrad vård- och omsorgsboende.

I de fall ett vobo inte har budgeterade korttidsplatser så kan permanenta platser nyttjas för korttidsplatser vid behov vilket ökar belägningsgraden.

Korttidssjukfrånvaron har under året ökat något jämfört med föregående år vilket innebär en merkostnad för verksamheterna. Total sjukfrånvaro i % har däremot minskat vilket tyder på att långtidssjukfrånvaron är lägre. Framgångsfaktorer för att minska sjukfrånvaron är det förebyggande arbetet samt ett tydligt och nära ledarskap.

Under våren 2019 minskade inköpen av hyrsjuksköterska jämfört med 2018, men därefter har behoven ökat och därmed även kostnaderna, se bilaga 8.4 Inköp hyrsjuksköterska. Totalt 2019 uppgår kostnaden för hyrsjuksköterska till 6,3 mnkr vilket är en ökning med 35 % (1,6 mnkr) jämfört med 2018. Från och med den 18 november 2019 har förvaltningen infört stopp för hyrsjuksköterska vilket innebär att alla behov ska prövas och beslut om undantag fattas av förvaltningschef. I det redan implementerade samarbetet mellan enheter vad gäller sjuksköterskor kvällar och helger fortsätter verksamheten att arbeta för att ytterligare utöka samarbetet och på sikt kunna minska köpen ytterligare. Den största utmaningen är att vissa enheter har svårt att rekrytera och behålla sjuksköterskor.

Vårdboendenämnden har under 2019 varit undantagna från omprövningskrav.

Nämndens planeringsreserv⁶ har under året nyttjats till att HBTQ-diplomering av Klosterbacken.

Vårdboendenämnden har ett tilldelat anslag för inventarieinvesteringar som uppgår till 3,9 mnkr och under året har 1,8 mnkr nyttjats.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

I bilaga 8.5 Vård- och omsorgsboendenas ekonomiska utfall exklusive vobo gemensamt framgår respektive boendes utfall för 2019. Vobo gemensamt redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,2 mnkr.

Det pågår ett arbete med att ta fram en modell för ett utökat samarbete mellan väster, sydväst och öster vad gäller sjuksköterskor för att på så vis kunna minska inköpen av hyrsjuksköterska. I dagsläget sker samverkan under kvällar och helger inom respektive område.

5.1.1 Vobo väster

Vobo väster redovisar för 2019 en negativ budgetavvikelse på -4,2 mnkr varav -0,8 mnkr avser intraprenader. Under året har verksamheten arbetat med åtgärdsplaner i syfte att nå en budget i balans och verksamhetschef följer tillsammans med enhetschefer upp kostnader för övertid, sjuklön, timvikarier samt köp av hyrsjuksköterska.

Elgströmska redovisar ett underskott på -0,7 mnkr under 2019. Under första halvåret hade enheten en något låg beläggning och inför sommaren stängdes tillfälligt 10 platser. Inför hösten har dessa platser öppnats upp som korttidsplatser och belägningsgraden på enheten har därefter ökat. Personalbudgeten är i år i balans och språkutbildningar som pågått under 1,5 år avslutades i juni. Dessa utbildningar tillsammans med ett relativt stort behov av hyrsjuksköterska har inneburit en merkostnad för verksamheten vilket bidrar till årets negativa resultat.

⁶ Planeringsreserven är nämndens verktyg för att möjliggöra politiska prioriteringar under året.

Mikaelgården redovisar ett underskott på -1,0 mnkr. En orsak till underskottet är att verksamheten utifrån kvalitetsbrister haft en kvalitetsstödande undersköterska anställd och ett antal utbildningar har också genomförts kopplat till detta. Under våren hade enheten en något låg beläggning på vårdboende demens och svårigheter med att rekrytera sjuksköterska har lett till kostnader för hyrsjuksköterskor.

Rosenlund redovisar ett underskott på -1,6 mnkr och har under året haft höga kostnader på grund av arbete för att komma tillrätta med kvalitetsbrister i verksamheten samt extra personalkostnader kopplade till vak och oro på boendet.

Rynningeviken och Ädelgården redovisar tillsammans ett överskott på 0,4 mnkr. I november flyttade verksamheten till Rynningeviken och i samband med detta stängdes Ädelgården. Rynningeviken ersätts med en fast ersättning under uppstartsfasen till om med mars 2020.

Trädgårdarna redovisar ett underskott på -1,0 mnkr. Enheten har under våren haft högre personalkostnader på grund av behov av extra resurser och vak på demensavdelningen. Enheten har i sitt arbete med heltidstjänster ett stort antal medarbetare som har bokningsbara resursspass vilket har inneburit ökade personalkostnader för enheten. Under 2018 togs möjligheten till flyttid bort och då infördes istället resursspassen, men flyttid innebar en större flexibilitet för verksamheten.

Demenscentrum som är en intraprenad redovisar ett underskott på -1,5 mnkr, men detta täcks i sin helhet av tidigare års överförda resultat. Enheten har haft något låg beläggning på permanenta platser och efterfrågan på specialboende demens, inriktning BPSD har under en stor del av året varit låg. Enheten har också höga kostnader för hyrsjuksköterska på grund av vakanta tjänster, men inför 2020 beräknas köpen av hyrsjuksköterska minska då vakanta tjänster tillsatts.

5.1.2 Vobo sydväst

Vobo sydväst redovisar för 2019 en positiv budgetavvikelse på 3,5 mnkr varav 1,3 mnkr avser intraprenader. Under året har verksamheterna bland annat arbetat aktivt med att anpassa bemanningen efter beläggning, att se över kostnader för inkontinenshjälpmedel samt att det är ett fåtal personer som hanterar inköpen på respektive enhet.

Karlslundsgården redovisar ett överskott på 0,3 mnkr och har under året tilldelats ett omställningsbidrag på 0,8 mnkr från Programnämnd social välfärd. Detta täcker omställningskostnader för avdelningen med teckenspråksinriktning som i dagsläget nyttjats till korttidsplatser men från och med hösten har sex, av totalt åtta platser, gjorts om till permanenta platser somatik. Enheten ersattes med fast ersättning under uppstartsfasen till och med maj 2019.

Vintrosahemmet redovisar ett underskott på -0,2 mnkr På Vintrosahemmet pågår renovering och i samband med minskad beläggning stängdes en avdelning tillfälligt från april 2019. Åtgärder genom minskad bemanning har vidtagits under året för att minimera den negativa ekonomiska effekten av stängningen.

Ängen som är en intraprenad redovisar ett underskott på 0,2 mnkr. Underskottet täcks av överfört resultat från tidigare år och enheten har under året nyttjat medlen till bland annat att genomföra aktiviteter för hyresgäster och då tagit in extra personal samt utbildningar/föreläsningar för alla personalgrupper.

Backgården och Rostahemmet redovisar överskott vilket till viss del förklaras av högre intäkter kopplat till att enheterna haft flera parboende under året.

5.1.3 Vobo öster

Vobo öster redovisar för 2019 en positiv budgetavvikelse på 3,6 mnkr varav 2,6 mnkr avser intraprenader. Inom öster har verksamheten bland annat arbetat med att förtydliga bemanningsrutiner och struktur för tillsättande av vikarier. I praktiken innebär detta ett kontinuerligt arbete med grundbemanning och justering av scheman. Samarbetet vad gäller sjuksköterskor har ökat inom öster under året.

Hagagården redovisar ett underskott på -0,3 mnkr vilket beror på att enheten haft något höga personalkostnader, delvis på grund av sjukfrånvaro.

Södermalmshemmet redovisar ett underskott på -0,6 mnkr och har under året arbetat med åtgärder för att nå en budget i balans. Detta har gett god effekt men på grund av att enheten haft vakanta sjukskötersketjänster har kostnaderna för hyrsjuksköterska varit höga under året.

Jeremiasgården och Klosterbacken redovisar överskott och detta kan till viss del förklaras av att enheterna under året haft parboende som ökat intäkterna.

Tullhusets redovisade överskott förklaras bland annat av att enheten haft en hög beläggning under året och att bemanningen anpassats utifrån skiftande beläggning.

Skebäcksgården redovisar överskott och har under året haft en hög beläggning som bidragit till resultatet.

5.1.4 Övergripande verksamhet

I övergripande verksamhet ingår kostnader för förvaltningschef och andra förvaltningsövergripande kostnader samt kostnader för företagshälsovård och friskvård.

För 2019 redovisas en positiv budgetavvikelse på 2,0 varav huvuddelen avser budgetreserver på en övergripande nivå. Kostnaden för friskvård har dock ökat jämfört med budget med 0,2 mnkr (15 %). Orsakerna till detta kan bland annat vara att antal anställda har ökat i och med att Karlslundsgården öppnat, reglerna för när timavlönade kan ta ut friskvårdskuponger förändrades inför 2019 eller att en högre andel av personalen nyttjar kupongerna.

5.1.5 Politisk verksamhet

Vårdboendenämndens verksamhet redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,4 mnkr under 2019. Orsaken är bland annat inställd nämnd i augusti.

Kvarvarande medel i planeringsreserven uppgår till 0,3 mnkr och under året har 0,2 mnkr nyttjats till HBTQ-diplomering av Klosterbacken.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Bruttoredovisning, belopp i tkr	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse, Budget-Utfall	Avvikelse, Budget-Utfall %
Kostnader				
Personalkostnader	-692 114	-698 491	-6 377	-1%
Köp från bemanningsföretag	-1 465	-6 324	-4 859	-332%
Kapitalkostnader	-8 061	-7 662	399	5%
Lokalkostnader inkl lokalvård	-6 113	-6 692	-579	-9%
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-13 196	-13 140	56	0%
Köp av kost	-53 269	-53 479	-210	0%
Bil- och transportkostnader	-1 874	-2 532	-658	-35%
Inköp och tvätt arbetskläder	-2 964	-3 381	-417	-14%
Övriga kostnader	-30 415	-29 908	507	2%
Summa kostnader	-809 471	-821 610	-12 139	-1%
Intäkter				
Statsbidrag	4 276	6 186	1 910	45%
Försäljning av verksamhet	768 063	776 835	8 772	1%
Försäljning av kost	959	1 083	124	13%
Övriga intäkter	4 967	12 032	7 065	142%
Summa intäkter	778 265	796 137	17 872	2%
Nettokostnad	-31 206	-25 472	5 733	18%

Tabellen ovan visar avvikelse i tkr och i % mellan budget och utfall 2019.

Avvikelsen på 332 % högre kostnader vad gäller köp från bemanningsföretag beror på behovet av hyrsjuksköterska på vissa enheter varit betydligt högre än budgeterat. Detta påverkar även att personalkostnaderna är något lägre än budgeterat.

Lokalkostnaden inklusive lokalvård har 9 % högre kostnader än budget och detta beror på att kostnaderna för lokalvård överstiger den budgeterade kostnaden.

Bil- och transportkostnader är 35 % högre än budget. Det är fram för allt kostnader för hyrbil samordnade varutransporter som har ökat jämfört mot budget. Vad gäller hyrbilskostnader så har inte alla enheter lagt sin budget på kontonivå utan budgeten återfinns under övriga kostnader vilket är en del av förklaringen till den stora avvikelsen.

Inköp av tvätt och arbetskläder är 14 % högre än budgeterade kostnader.

Ökningen av statsbidrag med 49 % beror på högre lönebidrag än budgeterat samt att Karlslundsgården (omställning av teckenspråksplatser) och Rynningeviken (del av uppstartersättningen) fått ta del av statsbidraget till äldreomsorg under 2019.

Ökningen av övriga intäkter jämfört med budget avser i sin helhet interna fördelningar.

5.3 Investeringar - inventarier

På driftsnämnds nivå hanteras enbart investeringar i inventarier. En investering är förenad med kostnader i form av avskrivning och internränta på bundet kapital och denna kostnad måste rymmas inom enhetens tilldelade budgetram.

Objekt Belopp (Tkr)	Budget 2019	varav från 2018	Utfall 2019	Budget- avvikelse 2019	Begärs överfört till 2020
Totalt investeringar	-3 904	-1 112	-1 761	-2 143	-2 143
<i>varav Vobo väster</i>	-705		-550	-155	-155
<i>varav Vobo sydväst</i>	-756		-340	-416	-416
<i>varav Vobo öster</i>	-1 029		-510	-519	-519
<i>varav Vobo gemensamt</i>	-1 414		-361	-1 053	-1 053

Vårdboendenämnden har en investeringsbudget på 3,9 mnkr varav 1,1 mnkr är överförda medel från 2018. Totalt genomförda investeringar under 2019 uppgår till 1,8 mnkr. Genomförda investeringar är bland annat AC till allmänna utrymmen på vård- och omsorgsboenden samt utbyte av möbler/övriga inventarier i gemensamma utrymmen och konferensrum. Kvarvarande investeringsbudget på 2,1 mnkr kommer att begäras överförda till 2020 för att kunna nyttjas till bland annat byte av lås- och passersystem på ett antal vård- och omsorgsboenden.

6. Övriga åtaganden.

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Markeringen visar om arbetet med åtagandet pågår enligt plan, om arbetet är på planeringsstadiet eller om nämnden behöver stöd.

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Klimatstrategi: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Klimatstrategin utförs	☒	☐	☐	Arbetet med matsvinn och ekologiska inköp fortgår och visar på positiva resultat utifrån bland annat kunskapsspridning i frågan.
Giftfri miljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategin Giftfritt Örebro utförs	☒	☐	☐	Verksamheten arbetar med hantering och användning av kemikalier i verksamheterna.
ANDT: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att förebyggande arbete sker enligt Strategi med fokus på förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak.	☒	☐	☐	En aktivitetslista finns framtagen.
Hållbar arbetsmiljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs	☒	☐	☐	Detta är ett arbete som löper på. Temperaturmätningar genomförs regelbundet i samband med APT på flertalet enheter.
Grön miljö: Nämnden ansvarar för att de åtgärder som fastställts i Grönstrategin utförs	☒	☐	☐	Arbetar i dialog med hyresvärdar kring den yttre miljö kring vård- och omsorgsboenden.
Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.	☒	☐	☒	Enkätundersökning visar att det finns behov av att öka den digitala kompetensen både hos medarbetare och chefer. Chefer har möjlighet att delta vid seminarier i serien "Digitalt först".

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs	☒	☐	☐	Ingår i utbildning om mänskliga rättigheter.
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs	☒	☐	☐	Förvaltningen har en representant i kommunens barnrättsnätverk.
Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs	☒	☐	☐	Alla medarbetare ska ha genomgått utbildning i Mänskliga rättigheter senast 2020 där även hbtq-frågor och våld i nära relationer ingår. Vid arbetsplatsträffar diskuteras bemötande utifrån ett normkritiskt förhållningssätt. Hbtq-diplomering för två enheter planeras 2020.
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs	☒	☐	☐	Ingår i utbildning om mänskliga rättigheter.
Nämndens ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter	☒	☐	☐	Verksamheten tar aktivt emot personer inom arbetsmarknadsåtgärder.
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället	☒	☐	☐	Samverkan sker löpande inom t.ex. frivilligverksamheten samt aktiviteter så som seniorfestival, sommaraktiviteter och sommarvistelse för äldre. Flertal aktiviteter genomförs av civila samhället på kommunens vårdboenden.
Nämnden ansvarar för att möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden	☒	☐	☐	Vård- och omsorgsboende finns på fler mindre orter utanför Örebro tätort.

7. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	144 200	146 631	150 291	153 317	154 860
- antal invånare 65 år och äldre	26 091	26 426	27 030	27 432	28 315
- antal invånare 85 år och äldre	3 601	3 615	3 624	3 553	3 725
Verksamhet					
Antal permanenta platser i vård- och omsorgsboende (inkl. entreprenader)	1 083	1 102	1 142	1 170	1 210
- varav hos kommunala utförare	966	986	1 026	1 054	1 092
Antal personer i kö till vård- och omsorgsboende	97	97	150	93	122
Antal platser korttidsvård	124	122	118	118	133
- varav hos kommunal utförare	120	120	116	114	133
Ekonomi					
Ramavvikelse, mnkr ¹⁾	-	-	-	-	5,7
Anställda					
Totalt antal årsarbetare ¹⁾	xx	-	-	-	1311,6
Organisationsutveckling					
Antal intraprenader	4	6	7	7	7

1) Vårdboendenämnden som funktionsnämnd inrättades 2019, så ramavvikelse från tidigare år finns inte.

8. Bilagor

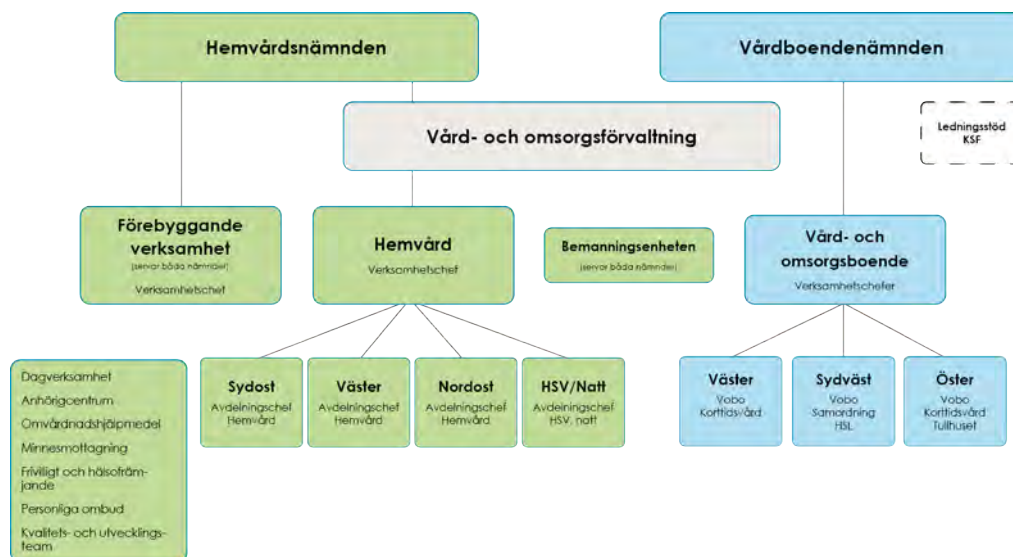
Bilaga 8.1 Driftnämndens organisation

Från och med 2019-01-10 upphörde de två nämnderna Vård- och omsorgsnämnd öster och Vård- och omsorgsnämnd Väster och två nya nämnder bildades Hemvårdsnämnden och Vårdboendenämnden. Inom Hemvårdsnämndens verksamhet finns den förebyggande verksamheten som jobbar mot båda nämnderna.

Förvaltningen är den samma och är organiserad i tre verksamhetsområden – förebyggande, hemvård samt vård- och omsorgsboenden. Syftet med områdesindelningen är att samla likartade verksamheter för att ge styrka i planering och utveckling, kvalitet och lärande. Medarbetare med likartad kompetens möts i vardagen och chefer ges möjlighet att lära av varandras goda exempel.

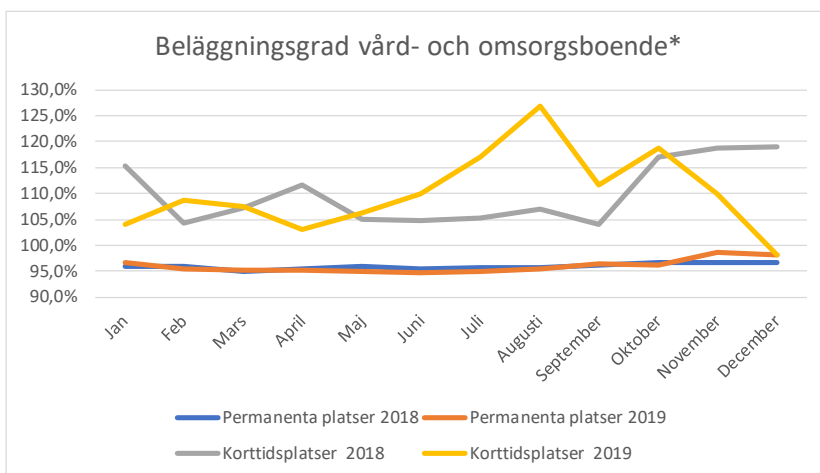
Förvaltningens ledningsgrupp består av förvaltningschef och ansvariga verksamhetschefer, ekonom, kvalitetsledare, personalstrateg samt planerare. Till ledningsgruppen kopplas arbetsutskott som specifikt ansvarar för fördjupning inom områdena IT, lokaler samt personal och kompetens.

Samtliga chefer samlas ett par gånger per termin i ett ledarforum där utrymme ges för förvaltningsgemensamma utvecklingsfrågor. Samtliga verksamhetschefer samlar också enhetscheferna inom varje område till chefsträffar regelbundet med syfte att utveckla verksamhetsområdet.

Bilaga 8.2 Beläggningsgrad vård- och omsorgsboende

Total beläggningsgrad permanenta platser respektive korttidsplatser 2018-2019

*Karlslundsgården (jan-maj) och Rynningeviken (nov-dec) är inte inräknade under uppstartsfasen 2019.

Beläggningsgrad per enhet permanenta platser respektive korttidsplatser 2019

Vård- och omsorgsboende Beläggning helår 2019	Permanent platser ¹⁾							Korttidsplatser ²⁾					Totalt Totalt perm. + korttid	
	Vård- boende	Äldre psykiatri	Grupp- boende	Vårdb demens	Specialb demens	Yngre demens	Totalt perm. platser	Korttid somatik	Korttid demens	Växelvård	Palliativa Trygghets pl.	Korttid rehab		Totalt korttids- platser
Vobo väster														
Elgströmska			96%	100%			96%		62%				64%	92%
Mikaeligården	98%		98%	90%			96%	171%		58%			74%	93%
Rosenlund	97%		106%	101%			102%							102%
Trädgårdarna	103%		99%	98%			102%							102%
Ädelgården	90%						90%	383%		26%			128%	99%
Ölmbrogården			107%	79%			93%	85%					108%	99%
Vobo intraprenader väster														
Demenscentrum					89%	80%	87%		126%	77%			103%	92%
Löwenhjelmiska	97%		98%				98%							98%
Vobo sydväst														
Adolfsbergshemmet	100%	100%	98%	94%			99%							99%
Karlslundsgården	94%		78%	33%			79%							83%
Rostahemmet	105%		78%	173%			103%							103%
Vintrosahemmet	89%		65%	84%			76%							79%
Vobo intraprenader sydväst														
Backgården	114%		110%	95%			107%							107%
Lindhultsgården			99%	89%			97%							97%
Ången	98%		126%	14%			98%							98%
Vobo öster														
Askenäs	118%		84%	61%			91%	84%					109%	96%
Hagagården	99%		159%	40%	93%		97%							97%
Jeremiasgården	98%		90%	84%			97%							97%
Södermalms hemmet	67%		98%	153%			98%							98%
Tullhuset								142%	29%			122%	115%	115%
Vobo intraprenader öster														
Klosterbacken	98%		100%	97%			98%							98%
Skebäcksgården	101%						101%	292%		16%		86%	99%	99%
Totalt	98%	103%	96%	90%	90%	80%	96%	137%	104%	54%	16%	122%	107%	97%

1) I de fall ett vobo som inte har budgeterade korttidsplatser haft korttidsplats på permanent plats under året har detta räknats in i Total beläggning för permanenta platser.

Beläggningen på permanenta platser kan överstiga 100 % på grund av att parbo inte ligger med i platsbudgeten.

2) Tullhuset och Ölmbrogården har möjlighet att belägga korttidsplatserna med 10 respektive 3 överbeläggningar utöver platsbudgeten vilket gör att beläggningen kan överstiga 100 %.

I de fall permanenta platser nyttjas som korttidsplatser på vobo som har korttidsplatser i sin platsbudget kan beläggningen överstiga 100 %.

Bilaga 8.3 Ackumulerat resultat intraprenader

Intraprenader tkr	Budget 2018	Avvikelse 2018 Budget-Bokslut	Ingående ack resultat	lanspråktagande av eget kapital	Nya underskot	Nya Överskott	Bokslut överfört ack, resultat 2018	Efter 7% Prövning	Intäkter utfall 2018	7%
Demensentrum (avd väster)	0	-106	2 447	-106	0	0	2 341	2 341	36 387	2 547
Löwenhjelmiska (avd väster)	0	-17	2 268	-17	0	0	2 251	2 251	33 818	2 367
Backagården (avd sydväst)	0	676	1 614	0	0	676	2 290	1 606	22 945	1 606
Ängen (avd sydväst)	0	765	398	0	0	765	1 163	1 163	33 340	2 334
Skebäcksgården (avd öster)	0	400	0	0	0	400	400	400	35 654	2 496
Klosterbacken (avd öster)	0	350	96	0	0	350	446	446	36 311	2 542
Lindhultsgården (avd sydväst)	0	-2	1 047	-2	0	0	1 045	1 045	15 148	1 060
Nettokostnad	0	2 066	7 870	-125	0	2 191	9 936	9 252		

Då budgeten för intäktfinansierade verksamheter är 0 kr prövas ackumulerat överfört resultat mot utfall intäkter.

Bilaga 8.4 Inköp hyrsjuksköterska

1) Uppgifterna är hämtade ur ekonomisystemet vilket innebär att kostnaden för hyrsjuksköterska bokförs i den period som fakturan slutattesteras vilket kan avvika från den period som arbetet utförts i.

Bilaga 8.5 Vård- och omsorgsboendenas ekonomiska utfall och prognos exklusive vobo gemensamt

Vård- och omsorgsboende exklusive Vobo gemensamt	2018 vobo intäktsfinans				2019 vobo intäktsfinans			
	Intäkter	Kostnader	Resultat intäkter - kostnader	% av intäkter	Intäkter	Kostnader	Resultat intäkter - kostnader	% av intäkter
Intäktsfinans, tkr								
VOBO VÄSTER								
Vobo avd väster	807	-807	0	0%	791	-791	0	0%
Vobo väster								
Elgströmska	46 826	-47 788	-962	-2%	45 883	-46 566	-684	-1%
Mikaelgården	32 697	-32 601	96	0%	34 201	-35 157	-955	-3%
Rosenlund	21 491	-22 067	-576	-3%	21 893	-23 514	-1 622	-7%
Rynningeviken ¹⁾					5 825	-4 434	1 391	24%
Trädgårdarna	51 778	-51 386	392	1%	54 984	-55 973	-989	-2%
Ädelgården ¹⁾	18 399	-18 115	284	2%	16 178	-17 207	-1 029	-6%
Ölmbrogården	20 118	-20 225	-107	-1%	20 135	-19 635	499	2%
Totalt vobo väster	191 309	-192 182	-873	0%	199 098	-202 486	-3 388	-2%
Vobo intraprenader väster								
Demenscentrum	36 387	-36 493	-106	0%	37 531	-39 026	-1 495	-4%
Löwenhjelmiska	33 818	-33 835	-17	0%	34 680	-33 992	687	2%
Totalt vobo intraprenader väster	70 205	-70 328	-123	0%	72 211	-73 018	-807	-1%
Totalt VOBO VÄSTER inkl intr.	262 321	-263 317	-996	0%	272 100	-276 295	-4 196	-2%
VOBO SYDVÄST								
Vobo avd sydväst	892	-893	-1		838	-838	0	
Vobo sydväst								
Adolfsbergshemmet	42 184	-41 778	405	1%	43 649	-43 579	70	0%
Karlslundsgården	3 698	-3 691	7	0%	44 372	-44 061	312	1%
Rostahemmet	58 210	-57 796	413	1%	61 591	-59 648	1 943	3%
Vintrosahemmet	21 713	-21 689	24	0%	18 477	-18 652	-176	-1%
Totalt vobo sydväst	125 804	-124 954	850	1%	168 089	-165 940	2 149	1%
Vobo intraprenader sydväst								
Backagården	22 945	-22 269	676	3%	24 145	-22 927	1 218	5%
Lindhultsgården	15 148	-15 150	-2	0%	15 373	-15 067	306	2%
Ången	33 340	-32 574	765	2%	34 693	-34 898	-205	-1%
Totalt vobo intraprenader sydväst	71 433	-69 994	1 439	2%	74 210	-72 891	1 319	2%
Totalt VOBO SYDVÄST inkl intr.	198 129	-195 841	2 288	1%	243 137	-239 669	3 468	1%
VOBO ÖSTER								
Vobo avd öster	751	-751	0	0%	711	-711	0	0%
Vobo öster								
Askenäs	27 664	-27 551	113	0%	29 472	-29 071	401	1%
Hagagården	20 187	-20 481	-294	-1%	20 938	-21 273	-335	-2%
Jeremiasgården	34 719	-34 762	-43	0%	35 640	-35 310	330	1%
Södermalms hemmet	71 708	-72 556	-848	-1%	73 846	-74 407	-562	-1%
Tullhuset	40 950	-41 600	-650	-2%	44 176	-42 975	1 201	3%
Totalt vobo öster	195 228	-196 949	-1 721	-1%	204 071	-203 037	1 035	1%
Vobo intraprenader öster								
Klosterbacken	36 311	-35 961	350	1%	38 048	-37 224	824	2%
Skebäcksgården	35 654	-35 254	400	1%	38 291	-36 563	1 727	5%
Totalt vobo intraprenader öster	71 965	-71 215	749	1%	76 339	-73 788	2 551	3%
Totalt VOBO ÖSTER inkl intr.	267 944	-268 916	-972	0%	281 121	-277 535	3 586	1%
TOTALT VOBO	728 393	-728 073	320	0%	796 357	-793 499	2 858	0%
Varav intraprenader	213 602	-211 537	2 065	1%	222 760	-219 697	3 063	1%
Totalt VOBO exkl intraprenader	514 791	-516 536	-1 745	0%	573 597	-573 802	-205	0%

1) Rynningeviken och Ädelgårdens resultat för 2019 ska ses tillsammans då kostnader tillhörande Rynningeviken återfinns även på Ädelgården. Sammanslaget resultat för båda enheterna uppgår till 362 tkr under 2019.